

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 126
van **BJÖRN ANSEEUW**
datum: 17 november 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Gedetineerden met een verslavingsproblematiek - Concordantie federaal en Vlaams beleid

Federaal minister van Volksgezondheid Maggie De Block start nog dit jaar met een pilootproject rond druggebruik in drie gevangenissen: Hasselt, Brussel en Luik. Tijdens de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid van volgende week zal ze het initiatief afstemmen met de deelstaten. Dat heeft de minister maandag aangekondigd tijdens een drugscongres in Gent.

Volgens federaal minister De Block is het drug- en medicatiegebruik in gevangenissen te hoog en "is het aanbod op het vlak van geestelijke gezondheidszorg in het algemeen en drughulpverlening in het bijzonder ontoereikend". De Block wil samen met minister van Justitie Koen Geens een plan van aanpak ontwikkelen om de gezondheidszorg voor gedetineerden de komende jaren op te krikken.

De federale overheid is bevoegd voor de medische zorg in de gevangenis. De Vlaamse overheid is bevoegd voor de hulp- en dienstverlening in de gevangenissen, zoals de organisatie van de welzijnsdiensten, preventieve gezondheidszorg, gezondheidspromotie, sociale en professionele re-integratie, onderwijs, cultuur en sport. Onder meer het justitieel welzijnswerk binnen de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) en de forensische teams van de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG's) hebben een aanbod binnen de gevangenis.

In het kader van de zesde staatshervorming zijn in dat kader de Centrale Aanmeldingspunten (CAP's) overgedragen naar Vlaanderen. In 2016 kwam de continuïteit van de CAP's in het gedrang en kon ze niet verder worden verzekerd. Sedert de zomer van dit jaar stelde de minister TANDEM voor in de plaats van de CAP's. TANDEM focust niet alleen op verslavingsproblematiek, maar ook breder op andere GGZ-problemen.

De module TANDEM, wat staat voor Toeleiding en Aanmelding na Detentie en Meer, voorziet in de oprichting van één Vlaams team van toeleiders met provinciale ankerpunten. De aansturing van de toeleiders wordt op Vlaams niveau georganiseerd door de Vlaamse stuurgroep Forensische Zorg, die wordt gecoördineerd door de overlegplatforms geestelijke gezondheidszorg. Deze module richt zich naar alle gedetineerden die wegens een geestelijke gezondheidsproblematiek na detentie doorverwezen willen worden naar een gepast zorg- en ondersteuningsaanbod, met het oog op hun re-integratie bij het verlaten van de gevangenis.

Op 1 oktober was TANDEM operationeel in alle Vlaamse gevangenissen.

TANDEM is in essentie een team van tot in de gevangenis vooruitgeschoven hulpverleners die vanuit de Vlaamse voorzieningen zelf de intake al in de gevangenis komen doen. Hierdoor verkrijgen ze makkelijker het vertrouwen om tot vlotte en kwaliteitsvolle begeleidingen te komen.

1. Hoe wenst de minister de plannen van federaal minister De Block af te stemmen op het Vlaamse beleid ten aanzien van gedetineerden?
2. Onderschrijft de minister de stelling van federaal minister De Block dat, in de gevangenis, het aanbod op het vlak van geestelijke gezondheidszorg in het algemeen en drughulpverlening in het bijzonder ontoereikend is? Zo ja, hoe zal de minister dit euvel mee remediëren?

ANTWOORD

op vraag nr. 126 van 17 november 2017

van **BJÖRN ANSEEUW**

1. In de voorbereidende gesprekken van het proefproject van de FOD Volksgezondheid "drugs in detentie" werden zowel door de beleidscoördinator hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, als het kabinet betrokken en het proefproject werd verder afgestemd in de IMC Volksgezondheid. Voor Hasselt waren lokale partnerorganisaties CAD Limburg en Katarsis bij de voorbereiding aanwezig.

Het project in de gevangenis van Hasselt werd volledig uitgewerkt binnen de stuurgroep drugs van de gevangenis, waar naast de gevangenisdirectie en de dienst gezondheidszorg ook de Vlaamse beleidscoördinator en de lokale (drug)hulpverlening (CAD, Katarsis, VGGZ, CAW) bij betrokken waren.

De stuurgroep drugs in de gevangenis van Hasselt met al deze actoren heeft gezamenlijk gekozen om voor dit project te gaan en samen te zoeken naar een model voor de toekomst. Het project wordt ook binnen deze stuurgroep opgevolgd.

In de Brusselse gevangenis is de situatie complexer door de vele actoren op het terrein. Maar ook hier wordt het project vanuit Vlaanderen opgevolgd en wordt er gestreefd naar afstemming. Ook op de IMC Volksgezondheid kwam dit project aan bod.

2. Uit diverse wetenschappenschappelijke onderzoeken blijkt dat de noden bij gedetineerden op vlak van geestelijke gezondheidszorg en drughulpverlening groot zijn en een uitdaging zijn voor de gezondheidszorg en de hulpverlening. Zo blijkt dat ongeveer één derde van de gedetineerden in de gevangenis van Antwerpen op één of andere manier wil geholpen worden met hun geestelijke gezondheidsproblemen en/of hun drugsverslaving. Zowel lokaal als bovenlokaal worden deze signalen opgenomen met het gevangeniswezen.

Recent heb ik initiatief genomen voor de oprichting van een module voor toeleiding naar de gepaste zorg- en hulpverlening, nl. TANDEM in opvolging van de vroegere centrale aanmeldingspunten die door Justitie werden gesubsidieerd. De CGG's hebben met hun forensische teams reeds langer een opdracht in de gevangenis, evenals de CAW in het kader van Justitieel Welzijnswerk. In enkele gevangenissen met geïnterneerden is het VAPH aanwezig waar nauw wordt samengewerkt met de zorgteams van Justitie. In heel wat gevangenissen zijn er ook gezamenlijke inspanningen met betrekking tot preventie, zoals rond gezonde voeding, beweging, drugs en suïcidepreventie.

Ook op vlak van drughulpverlening zijn er verbeterprocessen dankzij de nauwe samenwerking met Justitie.

Wij steunen dit initiatief van de FOD Volksgezondheid en het projectteam zal worden opgenomen in de lokale samenwerkingsverbanden.